

Dingman

Hemmet

Acc: 297

Srothem, lgtl.

Barnen få ej sitta till bords; då växa
de inte.

s. 2

Ingen fick stiga upp från julbordet förrän alla
ätit färdigt.

Rasbo, Uppl.

Liungman 502 s. 3.

Flemmet

Siungman

No. 537

Acc: _____

V. Truheim. (Vgd)

II Hus modern bñ r-are försiktigt de hon ropar
hus förstet thui mat från fältet. Djävulen kan egent
vi bjuda

p. 13-14.

Bordsseder.

Vittsjö, Skåne.

Liungman 566 s. 32, 33, 34.

Bordsseder.

Solberga, Bh1.

VFF 948 s. 32 f.

Bordsseder.

Solberga, Jörlanda, Bhl.

VFF 1062 s. 60 ff, 66 f.

Bordsseder.

Torp, Bhl.

VFF 912 s. 6.

Bordsseder.

Morlanda, Bhl.

VFF 1132 s. 1.

Bordsseder.

Lycke, Bhl.

VFF 1344 s. 2,4, 5, 6, 7.

Bordsseder.

Ed, Värml.

IFGH 1476 s. 42.

Bordsseder.

Södra Ny, Värml.

IFGH 1481 s. 35.

Bordsseder.

Brunskog, Värml.

IFGH 1759 s. 12, 13.

Bordsseder.

Ödsmål, Bhl.

VFF 2212 s. 29.

Bordsseder.

Kville, Bhl.

VFF 2219 s. 17.

Bordsseder.

Södra Ny, Värml.

IFGH 2582 s. 16.

Bordsseder.

Rydaholm, Smål.

VFF 2608 s. 14, 15.

Bordsseder.

Brunskog, Värml.

IFGH 2984 s. 10.

Bordsseder.

Ryda, Vgl.

IFGH 3034 s. 11.

Bordsseder.

Dalskog, Dls.

IFGH 3085 s. 14.

Bordsseder.

Istorp, Vgl.

IFGH 3323 s. 30.

Bordsseder.

Sunnemo, Värml.

IFGH 3395 s. 24.

Bordsseder.

Dalby, Värml.

IFGH 3824 s. 48.

Bordsseder.

Sparlösa, Vgl.

IFGH 4183 s. 44.

Bordsseder.

Öm, Vgl.

IFGH 4202 s. 28.

Bordsseder.

Rådene, Vgl.

IFGH 4207 s. 47.

Bordsseder.

Södra Ny, Värml.

IFGH 4234 s. 18, 19.

Bordsseder.

Flistad, Vgl.

IFGH 4298 s. 28, 29.

J. F. G. H.

Hemmet

Acc: 4500

Grimmeton, Ill.

Bordseder.

s. 16, 17.

Bordsseder.

Alingsås, Vgl.

IFGH 4535 s. 22.

Bordsseder.

Forshälla, Bhl.

IFGH 5020 s. 25, 30.

Bordsseder.

Kungslena, Vgl.

IFGH 5137 s. 9.

Bordsseder.

Tvärred, Vgl.

IFGH 5739 s. 32, 33.

Bordsseder.

Tvärred, Vgl.

IFGH 5979 s. 17.

Bordsseder.

Gällstad, Vgl.

IFGH 6054 s. 37, 38, 39.

Bordsseder.

Köinge, Hall.

IFGH 6262 s. 7.

Bordsseder.

Trollhättan, Vgl.

IFGH 6283 s. 13.

Bordsseder.

Ullared, Hall.

IFGH 6305 s. 2

Bordsseder.

Fagered, Hall.

IFGH 6359 s. 15.

Bordsseder.

Ullared, Hall.

IFGH 6366 s. 51.

Bordsseder.

Halland m. fl.

IFGH 6530 s. 9.

Bordsseder.

Råda, Vgl.

IFGH 6537 s. 6.

Bordsseder.

Skallsjö, Vgl.

IFGH 6641 s. 6, 7.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 82.

Södra Ny, Värml.

IFGH 3773 s. 46 ff

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 82.

Kyrkefalla, Vgl.

IFGH 4471 s. 43, 44, 48 ff.

Matordning och bordsseder.

Svar på ULMA:s fråglista M 82.

Norra Fågelås, Vgl.

IFGH 4482 s. 3 ff, 17.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 82.

Norra Fågelås, Vgl.

IFGH 4482 s. 7 ff.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 82.

Gunnarsnäs, Dls.

IFGH 5277 s. 16 f.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 82.

Sunne, Värml.

IFGH 5585 s. 40 ff.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 82.

Gällared, Hall.

IFGH 6049 s. 23. *ff.*

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 82.

Vessige, Hall.

IFGH 6080 s. 39 ff.

N. F. F.

Hemmet

Acc: 217

Rib, Vl.

~~Han skulle ej ha helvarekost; djävulen kunde
befalla den att läsa naga dörrar~~ s. 1

Ej lägga en kniv i ett fat. Jesus kom in på
ett ställe, där ett barn fallit i elden; han tog först
bort kniven ur fatet. s. 1

Ej bra att sitta vid bordshörnet.

Stenkyrka, Bhl.

VFF 1800 s. 15.

En del skalade potatisen med tummen.

Man kunde bryta den mitt av och suga upp den.

Starrkärr, Vgl.

IFGH 749 s. 59.

Var och en fick doppa sin sked först i gröten,
sedan i mjölken.

Starrkärr, Vgl.

IFGH 749 s. 63.

Ätning.

V. Tunhem, Vgl.

IFGH 795 s. 3.

J. F. G. H.

Hemmet

Dec.

826

Harp linge (all)

Lmyta sig i servitoren

a 15

Hur man åt gröt ur samma fat.

Man tävlades om vem som kom först till smörklicken.

Gödestad, Hall.

IFGH 919 s. 44, 45.

Mittsillen skulle alltid karlarna ha.

Alla satt vid mattavlan och åt ur samma fat.

Fjärås, Hall.

IFGH 934 s. 34, 36.

Kniven skulle läggas med eggen upp, då red Satan
på den.

Alster, Värml.

IFGH 954 s. 77.

Kniven fick inte ligga på ett fat. Förklaring.

Alster, Värml.

IFGH 954 s. 77.

J. F. G. H.

Acc: 1126

Ungäugesformen
Tjäre (H)

Russing.

S. 4

J. F. G. H.

Hemmet

Acc: 11418

Revisor (H)

När man åtit sig mätt, skall skeden läggas
på tallriken med bottenvidan upp.

s. 51

Grötätning.

Eskilsäter, Värml.

IFGH 1224 s. 24.

Alla satt vid bordet i allmogehemmet, även hantverkare och tjänstefolk.

Man åt gröt ur samma fat.

Harplinge, Hall.

IFGH 1265 s. 47, 48.

Alla åt ur samma grötfat.

Ärtemark, Dls.

IFGH 1298 s. 70.

J. F. G. H.

Acc: 1341

Ungängesformer
Varium (Vl)

Krusing.

s. 21

Kaleslag.

~~s. 17~~

Alla åt ur samma kopp.

Strängsered, Vgl.

IFGH 1358 s. 46.

Vi åt vid ett slagbord. De flesta hade mattavla.

Gödestad, Hall.

IFGH 1438 s. 48..

Bordskick.

Grums, Värml.

IFGH 1479 s. 58.

J. F. G. H.

Acc: 1485

Umgängesformer

Töse, Al.

Gästernas placering, krusning. s. 41-42

Opassande att "ränsa" ur faten.

Bro, Värml.

IFGH 1527 s. 18.

Krusning.

V. Emtervik, Värml.

IFGH 1564 s. ~~A~~ 24-27.

Mycket krusande på julagillet.

Krogsered, Hall.

IFGH 1793 s. 20, 22.

Alla åt ur samma skål.

Steninge, Hall.

IFGH 1794 s. 8, 9.

J. F. G. H.

Acc: 2081

Umgängesformer

Hemso, Vg.

Fick man en smörgås, skulle man ej äta
upp den förrän man därtill uppmannats tre
gänger.

s. 73

Krusa vid smörgåsätande.

Hemsjö, Vgl.

IFGH 2081 s. 23.

Satte någon i halsen sade man :

- Det var inte missunt.

Hemsjö, Vgl.

IFGH 2081 s. 23.

J. F. G. H.

Hammert

Acc: 2095

Fugues. Ham.

Inte ta en annans plats vid mat-
bordet; då gör denne mat.

s. 33.

J. F. G. H.

Acc: 2194

Umgängesformer

V. Ambervik, Vh.

Drömkamakerna skulle inte sätta sig till bords
genast som matmodern bitt dem. - Om någon
dröjer med att göra något, kallas detta "sko-
makarbök".

S. 46

Man åt allmänt ur samma fat.

Harplinge, Hall.

IFGH 2262 s. 46, 47.

J. F. G. H.

Acc: 2303

Umgangesformer

Ed, Vl.

Krusung.

s. 29

Krusning.

Huggnäs, Värml.

IFGH 2309 s. 8- 10.

Den gamle fadern fick sitta vid spisen och äta ur en träho.

Kila, Värml.

IFGH 2311 s. 31.

Bordsskick.

Sunnemo, Värml.

IFGH 2314 s. 29.

J. F. G. H.

Acc: 2355

Yulafon

Tisselskog, Ol.

När rista rätten ätes, skickas en halvriska
runt bordet. Den som vill ha mer mat, får
halvriskan istället.

s. 72

~~Gjort åt tomten.~~

~~s. 72~~

~~Att ljocht ligg brinner hela natten, om det
slucknar dödsfall.~~

~~s. 72~~

Ta gröten i körke.

St. Lundby, Vgl.

IFGH 2378 s. 18.

Signa maten i Guds namn.

Od, Vgl.

IFGH 2400 s. 21.

J. F. G. H.

Ungar

Acc: 2451

Knares. Hau.

"dus valsigne maten"

s. 16.

J. F. G. H.

Hemmet

Acc: 2473

Vismum. Vl.

Hur man at.

p. 10.

Platser vid måltiden.

Harplinge, Hall.

IFGH 2666 s. 14.

Trugandet.

Åmåls lfs., Dls.

IFGH 3019 s. 14, 15.

J. F. G. H.

Hemmet

Acc: 3083

Skällervd, H.

"Högstolen" - en stol, den förmärsta i
hemmet.

n. 25

~~Hu run kallas smoken (c).~~

n. ~~49~~

J. F. G. M.

Hemmet

Acc: 3431

Möne, Vg.

Minnesbiter.

Vi låra ok äta gö samma gång - då
at man upp minnet.

s. 6

s. 6

Krusandet vid kalas.

Södra Åsarp, Vgl.

IFGH 3261 s. 43.

I högsätet fick husfadern och husmodern sitta.

Södra Åsarp, Vgl.

IFGH 3261 s. 43.

Placeringen vid kalas.

Södra Åsarp, Vgl.

IFGH 3261 s. 43.

Ej ta det sista på fatet, då man var borta och blev
fägnad.

By, Värml.

IFGH 3272 s. 32.

Bordrasken passade upp vid bordet.

Ransberg, Vgl.

IFGH 3280 s. 13.

Man skulle inte lämna skeden öppna, utan välva
den, då man ätit för att inte bli hungrig.

Gärdhem, Vgl.

IFGH 3453 s. 12.

Hemmet

3535

Gjätöfta, Vg.

~~Dagens måltider: dagens, naturs!!~~

~~s. 21~~

Dukade man till en förr mycket - man hade
en hungrig släkting.

s. 21.

Krusningen.

Gällstad, Vgl.

IFGH 3699 s. 47.

Bordsseder. Alla åt ur samma fat eller stekpanna.

Örsås, Vgl.

IFGH 3725 s. 44, 45.

Trefotsgrytan stod på golvet. Folket satt på pallar
och åt ur den.

Gällinge, Hall.

IFGH 3795 s. 17.

Satte man fram en kopp eller tallrik för mycket
var någon i släkten hungrig.

Idala, Hall.

IFGH 3798 s. 42.

Far satt i högsätet och mor bredvid. De övriga
efter ålder.

Ås, Hall.

IFGH 3810 s. 1.

Alla drack ur samma kärl och åt ur samma fat.

Ås, Hall.

IFGH 3810 s. 2.

Hela familjen doppade i samma fat.

Gällstad, Vgl.

IFGH 3899 s. 22, 23.

Var och en stack sin sked i gröten.

Dagsås, Hall.

IFGH 3989 s. 20.

Barnen stod runt mattavlan, de äldre sutto.

Örsås, Vgl.

IFGH 3996 s. 41.

Truga och krusa.

Skövde lfs, Vgl.

IFGH 4129 s. 36.

Kött lades på tunnbrödet och åts med kniv. Därav
sparade man disk.

Näsinge, Bhl.

IFGH 4163 s. 18.

J. F. G. H.

Acc: 4221

Ungänses former, Byliv.
Gällstad, Vg.

"Krusetid": skulle gästerna komma tel. 6,
bjöd man dem tea 4 eller $\frac{1}{2}$ 5. n. 27, 31
Krusandet i placeringen beskrives. n. 27, 38
Kommunalstämma, poststämma. n. 27, 38
+ 30 f.

J. F. G. H

Acc: 4223

Umgängesformer

Marbäck, Vg.

Krusning -

n. 50,51.

Bordsseder i lanthushållet.

Råggård, Dls.

IFGH 4230 s. 15.

Bordsseder i lanthushållet.

Skövde lfs, Vgl.

IFGH 4232 s. 51, 52.

Barnen stod då de åt.

Torup, Hall.

IFGH 4237 s. 4.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 146 om arbetsfördelningen.

Fröskog, Dls.

IFGH 4246 s. 26, 27.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 146 om arbetsfördelningen.

Södra Lundby, Vgl.

IFGH 4253 s. 50.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 146 om arbetsfördelningen.

Timmele, Vgl.

IFGH 4256 s. 23, 24.

Bordsseder.

I ett lanthushåll.

Flistað, Vgl.

IFGH 4260 s. 32.

Bordsseder i ett bergsmanshem.

Karlskoga, Värml.

IFGH 4317 s. 45.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 146 om arbetsfördelningen.

Brattfors, Värml.

IFGH 4341 s. 7, 8.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 146 om arbetsfördelningen.

Grums, Värml.

IFGH (4399 s. 30, 31.

Man doppade potatisen i stekpannan. Ibland lekte
man med den.

Gröt i gemensamt fat.

Man måste skrapa rent i skålen.

Askum, Bhl.

IFGh 4463 s. 12, 14.

På kalasen skulle åldermannen sitta främst om inte prästen eller en storpamp var med.

Man hade ett bord för gubbar och ett för gummor.

Kyrkefalla, Vgl.

IFGH 4468 s. 18, 19, 20.

Mycket krusande på kalasen förr.

Kyrkefalla, Vgl.

IFGH 4468 s. 19, 20.

Bordsseder i lanthushållet.

Trollhättan, Vgl.

IFGH 4556 s. 49.

Krusandet.

Alingsås, Vgl.

IFGH 4535 s. 22 f.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 146 om arbetsfördelningen.

Norum, Bhl.

IFGH 4586 s. 46.

Bordsseder.

Svar på ULMA:s frågelista M 146 om arbetsfördelningen.

Vassända-Naglun, Vgl.

IFGH 4664 s. 21.

På bordet hade man en trasa som alla torkade
sig på.

Stala, Bhl.

IFGH 4620 s. 37.

Alla åt gröt ur samma fat, men var och en hade sin kant av fatet.

Kville, Bhl.

IFGH 4868 s. 5, 6.

Vid bordet skulle man hålla tyst.

Svenneby, Bhl.

IFGH 4873 s. 34.

Barnen satt på tröskeln då de åt.

Norra Kedum, Vgl.

IFGH 4913 s. 31.

Man fick inte sjunga när man åt.

Man skulle vara tyst.

Holm, Dls.

IFGH 4943 s. 16.

Stekt fläsk åts direkt ur pannan, ingen hade
en tallrik.

Äta mjölk med sked ur samma bunke.

Forshälla, Bhl.

IFGH 5001 s. 39.

Alla åt ur samma skål.

Björketorp, Vgl.

IFGH 5016 s. 21.

Man åt gröt ur samma fat.

Stekpannan sattes direkt på bordet.

Man åt med händerna.

Kattbröllop = äta gröt och mjölk tillsammans.

Baltak, Vgl.

IFGH 5066 s. 16, 18, 25.

Man åt med fingrarna i backstugan.

Ullervad, Vgl.

IFGH 5099 s. 6.

Ang. rangordningen mellan män
och kvinnor på kalas.

Stata, Bhl.

JFS H 5162 s. 11

Gröten åts ur samma fat.

Smöret fick man kleta på brödet med fingrarna.

Skållerud, Dls.

IFGH 5263 s. 10,11.

J. F. G. H.

Hemmet

Acc: 5313

Örby, 19.

Barnen stod kring matbordet, föräldrarna satt. s. 38.

~~Körs och kalv inomhus.~~ s. 39.

Hemkvaren. s. 39.

Med fingrarna åt man kött och potatis.

Uddevalla, Bh1.

IFGH 5485 s. 21.

Inte läsa medan man åt, då miste man minnet.

Krokstad, Bhl.

IFGH 5489 s. 4.

Medan man åt fick man inte läsa.

Grums, Värml.

IFGH 5556 s. 8, 3.

J. F. S. H.

Den 5585

Ungångesformer

Senne, Vt.

Krusandef vid kalasen .

s. 42.43.

Man åt fisk med fingrarna. Gafflar hade man inte i vardagslag.

Härryda, Vgl.

IFGH 5620 s. 7.

J. F. G. H.

Hemmet

Acc. 5649

Högenud, Vh.

inga småbarn fick sitta vid bordet.

s. 19.

Inte lämna mat kvar på tallriken!

s. 19.

Karlarna åt först, kvinnorna sedan. Sedan
kvinnorna åt samtidigt men satt ej vid bordet.

s. 21.

Bordseeder-

s. 21-22.

Vi slafsa alla i ett fat då vi åt soppa.

Norum, Bh1.

IFGH 5682 s. 20.

Man åt gröt ur samma fat. Grötdoppet i ett mindre kärl.

Rångedala, Vgl.

IFGH 5722 s. 2, 3.

Alla åt mjölk med sked ur ett fat.

Ofta lade man maten direkt på bordet.

Ytterby, Bh1.

IFGH 5730 s. 25.

Barnen fick stå vid bordet och äta.

Den som varit anställd längst fick ta av maten
efter handlaren.

Strömstad, Bh1.

IFGH 5764 s. 30.

Wale-Bärn kunde sätta en kaka i munnen och äta den utan att röra den med händerna. På så sätt kunde han arbeta medan han åt.

Solberga, Bhl.

IFGH 5829 s. 10, 11.

Barnen vid matbordet.

Ytterby, Bhl.

IFGH 5846 s. 9, 19, 20, 21.

Man åt gröt i fatlag.

Bordsseder till vardags och fest.

Svar på NM:s frågelista 3 om måltidsseder.

Ytterby, Bhl.

IFGH 5854 s. 12, 40 ff.

Barnen fick stå vid bordet och äta.

Resteröd, Bhl.

IFGH 5859 s. 7.

Man höll tyst vid bordet.

Lycke, Bh1.

IFGH 5860 s. 3.

J. F. J. H.

Hemmet

Acc. 5065

Lycke, B.

Husfader at ej tillsammans med sin familj - han serverades först ensam.

Lönerna fick ännu i 20-årsåldern ej sitta, då de delade med sin far - först då de fått egen skuta.

1. 8. 9.

På bordet lade man potatisskal och fiskben.

Skäftö, Bhl.

IFGH 5895 s. 14.

Bordsseder.

Svar på LUF:s frågelista 105 om husbondfolk och tjänstefolk.

Sjötofta, Vgl.

IFGH 5902 s. 20, 21, 32, 40, 41.

Placeringen vid bordet i ett allmogehem.

Karl- och fruntimmerbord under kalasen förr.

Ytterby, Bhl.

IFGH 5923 s. 14, 15, 16.

Till kalas dukade man karl- och fruntimmerbord.

Ytterby, Bhl.

IFGH 5923 s. 15, 16.

Bordsplaceringen t. ex. vid gravöl.

Solberga, Bhl.

IFGH 5937 s. 7.

Bordskick.

Svar på ULMA:s frågelista T 31 om uppfostran.

Svar på ULMA:s frågelista T 9 om renlighet.

Sjötofta, Vgl.

IFGH 5939 s. 9, 36, 37.

Förmögna gamla skulle gå först till bordet
då det var kalas.
Mycket krusande.

Bro, Bhl.

IFGH 5999 s. 8.

Barnen fick stå runt bordet och doppa i pannan.

Sjötofta, Vgl.

IFGH 6011 s. 48.

Det var "syttelit" att äta ur samma fat som den
vilken hade lungsot.

Gällared, Hall.

IFGH 6026 s. 40.

Bordsseder vid kalas.

Gällared, Hall.

IFGH 6027 s. 21.

Man satte stekpannan mitt på bordet och doppade
potatisen i fettet.

Askum, Bhl.

IFGH 6037 s. 7.

Bordsseder på kalas.

Gunnarsjö, Vgl.

IFGH 6053 s. 25.

Alla åt gröt ur samma skål.

Först skulle man "körketa" av gröten.

Gällared, Hall.

IFGH 6064 s. 8, 9.

Alla åt ur samma järngryta.

Ullared, Hall.

IFGH 6083 s. 27.

Hedersgästen satt längst fram i stugan vid bordet.

Ullared, Hall.

IFGH 6083 s. 35.

I högsätet skulle fadern sitta.

Gällared, Hall.

IFGH 6084 s. 15.

I högsätet skulle den förnämsta gästen sitta.

Skrea, Hall.

IFGH 6084 s. 30.

Alla åt ur samma kär!.

Ullared, Hall.

IFGH 6085 s. 5.

Man skulle sitta i en finare stol längst fram
på födelsedagen.

Vessige, Hall.

IFGH 6085 s. 28.

Bordsseder och bordsskick.

Svar på ULMA:s frågelista M 82.

Gällared, Hall.

IFGH 6106 s. 19 ff.

J. F. G. H.

Hemmet

Acc. 6128

Gunnarsjö, Vg.

Vad man åt vid dagens måltider. n. 50

Honden lät dubba åt sig i ett rum, åt bättre
mat än det övrigt husfolk och Tjänstefolk fick
n. 50

Alla åt ur samma fat.

Grimeton, Hall.

IFGH 6129 s. 9.

Lade man skeden med rundningen upp, sades det, att
man inte var mätt.

Släp, Hall.

IFGH 6167 s. 20.

J. F. G. H.

Hemmet

Acc. 6174

Västbo, B.

Inte rubba maffaten. Västbofäst var placerat
så, att husbonden skulle få lever och huvud
av torsten.

p. 83.

Bordsseder.

Skäftö, Bhl.

IFGH 6198 s. 9.

Familjen åt i matsalen lördagar och söndagar om
mannen var hemma.

I vardagslag i köket.

Borås, Vgl.

IFGH 6268 s. 3.

Om krusandet vid bondkalasen.

Trollhättan, Vgl.

IFGH 6289 s. 10, 11.

Placeringen vid en officersmiddag.

Officerare ville inte sitta vid samma bord som
Per Albin Hansson.

Uddevalla, Bhl.

IFGH 6291 s. 57, 66, 67.

Bordsseder vid begravningar.

Fagered, Hall.

IFGH 6352 s. 5.

Bordsseder vid bröllop.

Fagered, Hall.

IFGH 6356 s. 3.

Hur man bröt servetterna till olika slags bjudningar.

Ullared, Hall.

IFGH 6366 s. 30, 31.

Festbord dukades med en grön sidenduk och 14 blom-
glas med skära rosor.

Kungälv, Bh1.

IFGH 6502 s. 4.

Bordsseder - krusandet.

Slöinge, Hall.

IFGH 6521 s. 236 f, 303 f, 347, 354 f.